

Mat & religion
Livsåskådning & ateism

I 17 år har journalisten Anna Lindman gjort religionsprogram. Tillsammans med författaren och programledaren Johanna Westman har hon nyligen gjort en serie om varför maten är så viktig i religionen och vad vi i ett sekulariserat Sverige kan lära av de gamla matriterna.

Gud så gott

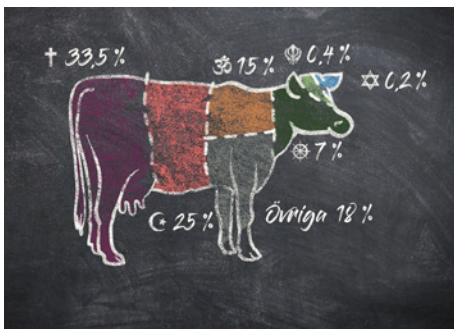
Den mat vi äter, hur vi tillagar den och vilka måltids-traditioner vi lärt oss tycka om skiljer sig mellan olika länder och kulturer. Det beror dels på att tillgången på råvaror ser olika ut, dels på att våra måltidstraditioner påverkas av det egna samhällets sociala strukturer. Därför är det kanske inte konstigt att mat och religion har starka band. Många av våra största religioner har tydliga matregler. Det kan handla om förbud mot vissa livsmedel som till exempel inom judendomen och islam, men också mer övergripande förhållningssätt till ätandet som kristendomens

fördömande av frosseri.

I serien "Gud så gott" undersöker programledarna Anna Lindman och Johanna Westman olika aspekter av just religion och mat. I serien med sju avsnitt möter vi personer som på olika sätt har åsikter om vad vi lägger på tallriken och varför mat väcker både moraliska, etiska och religiösa frågeställningar hos oss.

Ämne: Religionskunskap, Hem- och konsumentkunskap
Målgrupp: M+H+G **Speltid:** 29 min/avsnitt
Sverige, 2019

svt

Köttet

Programledarna Anna Lindman och Johanna Westman undersöker varför religioner har så många synpunkter på vad vi lägger på tallriken. I premiärsnittet ställs frågan om vad gudarna tycker om att vi dödar djur för att få äta kött. Vi får bland annat träffa en kristen präst som brukar jaga och höra hur han resonerar om dilemmat att döda ett djur. Vi träffar också kristna veganer.

Är det rätt eller fel att äta kött?

Kroppen

Det lagas ayurvedisk gryta och diskuteras om kroppen är ett tempel. Avsnittet handlar om hälsan i den religiösa maten. Vilka matvaror anses bra för hälsan inom olika religioner? Vegetariska rätter samt hinduism är särskilt i fokus. Hur hänger hälsa, mat och religion ihop för avsnittets gäster?

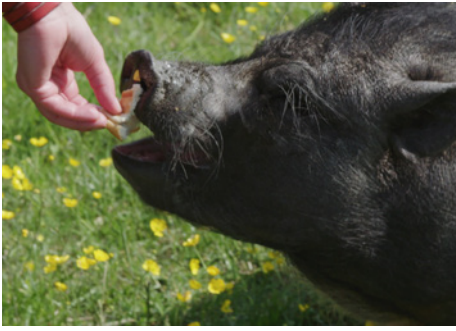
"Mat kan ju bli religion, det kan ju bli något som man håller sig fast vid. I yogan finns det levnadssätt liknande religioners med budord ungefär."

Karin Björkegren Jones, yogainstruktör

Förbjudet

Denna gång lagas det både judisk sabbatsmåltid och råbiff på häst och pratas om förbud och matregler. Vi lär oss vad kosher är och att judiska och muslimska matregler ibland sammanfaller. Medverkar gör bland andra Özz Nüjen, komiker, Richard Tellström, etnolog och måltidshistoriker och Isak Nachman, rabbin och lärare. Varför anses frosseri vara en synd? Enligt Richard Tellström, är frosseri troligen en synd för att om jag frossar finns det automatiskt mindre till dig. Om en tar för mycket av de gemensamma resurserna får andra mindre.

Grisen Grisen har genom årtusenden haft en omdiskuterad plats på vårt matbord. Gris på spett var hov- och adelsmat och åts bara i de högsta kretsarna. Det var inte bondens mat. Fläskköttets status i den hedniska kulturen var mycket hög. Men inom flera religioner är gris förbjuden mat. Medverkar gör bland andra Kent Wisti, kristen, Nadja Jebril, muslim och Richard Tellström, måltidshistoriker.

"Grisen var ett skrytobjekt, lite som att ställa en italiensk sportbil på garageuppfarten." Richard Tellström, måltidshistoriker

Fastan I det femte avsnittet av serien undersöks fenomenet fasta. Vi träffar bland annat en buddhistisk munk, som avstår från föda ett par dagar i veckan och dessutom endast äter före klockan 12.00 på dagen. Programledarna provar den trendiga dieten juicefasta. I samtal med en kristen präst diskuteras om en period utan skärmtid kan vara en ny typ av fasta och så besöks en muslimsk restaurang dit människor kommer efter solnedgången för att gemensamt bryta fastan varje kväll under ramadan.

Går det att se om en fasteperiod påverkar vår hälsa?

Måltiden I det sjätte avsnittet undersöker programledarna måltidens betydelse. Medverkar gör bland andra mästerkocken Mathias Dahlgren, kyrkoherde Camilla Lif och författaren Mats-Eric Nilsson. Vad är egentligen en perfekt måltid? Är det mat som är vacker att titta på, serveras på en finkrog med vita dukar, ett knytkalas, en måltid som lagas tillsammans eller en s.k. agape-måltid, som lagas som ett kärleksbevis till någon annan?

Kräver olika typer av måltider olika typer av mat? Vad skulle du aldrig servera om du bjöd på middag?

Traditionen I den sista delen av programserien "Gud så gott" undersöks vår längtan tillbaka till det naturliga och vår vurm för traditioner. Medverkar gör bland annat Fredrik Lindström som berättar om typiska högtider som adventsglögg, midsommarlunch och kräftska. Vi följer också med ut i skogen, dit allt fler stressade storstadsbor söker sig, inte bara för en stärkande skogsvandring, utan även för att äta av det naturen bjuder.

Låt eleverna i grupp arbete ta fram en egen livsåskådning med ramar kring mat och traditioner och viktiga händelser i livet!

Tips!

Se fler filmer av Anna Lindman inom ämne religionskunskap!

På Film och Skola hittar du:

- *Domedagen*
- *Den enda sanna vägen* (3 delar)
- *Från Sverige till himlen* (13 delar)
- *Döden, döden, döden* (3 delar)
- *Jag är muslim* (6 delar) kommande

B

SVERIGE
PORTO
BETALT

Livsåskådning och ateism

Med livsåskådning menas olika sätt att se på livet och det behöver inte inkludera en tro på en gud. Den som är ateist tror inte alls på en gud. I Sverige säger mer än en tredjedel av ungdomarna att de är ateister. Och det är bara cirka en tiondel av 16–24 åringarna som ser sig som religiösa, ändå firar de flesta den kristna högtiden jul.

Över hela jorden är det en miljard människor som är ateister och inte tror på någon gud, eller menar att det inte går att säga om det finns gudar eller inte. I den här filmen möter du ungdomar på humanisternas konfirmationsläger, ordföranden för Humanisternas förening och en religionsforskare. Humanisternas konfirmationsläger välkomnar alla oavsett tro.

"En del i Sverige firar högtider från flera olika traditioner som till exempel jul, påsk och ramadan beroende på familjebakgrund"

Maria Klingenberg, religionshistoriker

"Vi tror på livet före döden."

David Rönnegard, ordförande Humanisterna

Ämne: Religionskunskap **Målgrupp:** M+H+G
Speltid: 12 min **Sverige, 2021**

Film och Skola

Film och Skola är en användarvänlig filmsajt med filmer och handledningar för personer som arbetar med barn och ungdomar i skolan.

Handledningarna ger läraren vägledning till aktivitet före och efter filmvisning.

Har du inte provat Film och Skola? Anmäl dig till en kostnadsfri provmånad för samtliga utbildningsfilmer.

- Responsiv design som passar alla enheter
- Funktioner som temasidor, göra egna filmklipp och spara favoritfilmer
- Tusentals strömmande filmer för skola och förskola
- Lärarhandledningar kopplade till Lgr22 och Gy11

PROVA FRITT EN MÅNAD
www.filmochskola.se
Provmånaden avslutas automatiskt

SÄTT ATT BESTÄLLA

- Abonnera på Film och Skola
 - Önska filmerna via din AV-mediacentral
- Lärarhandledningar ingår

Följ oss
för filmtips
till din
undervisning!

Filmo, Cinebox och Film och Skola – en del av Swedish Film AB

Box 6014 • 171 06 Solna • Tel: 08-445 25 50 vxl • info@filmochskola.se www.filmochskola.se